

دستیابی به پایه های رویشی ایرانی با استفاده از دورگ تیری و ارزیابی عادت رشد در

تعدادی از ارقام تیپ آسپور سیب

داریوش آتشکار

عضو هیئت علمی بخش تحقیقات باگبانی مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر کرج

به منظور دستیابی به پایه های رویشی سیب سازگار با اقلیم مناطق پرورش سیب در ایران، بین پایه های رویشی تجاری سیب شامل MM111, MM106, B9, M9, M27 و ژنوتیپ های بومی شامل آزایش اصفهان و مرباتی مشهد تلاقی های در طی سالهای ۱۲۸۴ و ۱۳۸۵ به عمل آمد. نتایج اولیه نشان داد که از نظر زمان گلدهی، ژنوتیپ های پاکوتاه ایرانی زود گل تر بوده و گلهای آنها حدود یک هفته تا ده روز زودتر از پایه های خارجی باز می شوند همین طور در ترکیب تلاقی آزایش اصفهان به عنوان والد پدری با پایه های رویشی خارجی هیچ گونه بذری به دست نیامد و این به دلیل نر عقیم بودن پایه ایرانی بود که آزمایشات میکروسکوپی و کشت دانه گرده نیز آنرا تائیدکرد. پس از انجام تلاقی ها بذور حاصله به انضمام بذور به دست آمده از گرده

افشانی آزاد پایه های داخلی و خارجی در خزانه کشت و دانهالهای به دست آمده در خزانه مورد بررسی دقیق قرار گرفت که از بین آنها تعدادی به عنوان پایه مطلوب انتخاب و مطالعات تکمیلی آن در طی سالهای آینده ادامه خواهد یافت. در پژوهشی دیگر پایداری ژنتیکی صفت اسپور تیپ در ارقام مختلف و تعیین دقیق محل گرفتن پیوندک از شاخه های فصل جاری، مورد بررسی قرار گرفت. نتایج به دست آمده نشان داد که در بیشتر صفات بین ارقام تفاوت معنی داری وجود داشته و رقم رداسپار با کمترین رشد رویشی سالیانه و بیشترین تعداد گرده در واحد طول نسبت به سایر ارقام، از تیپ اسپوری بهتری برخوردار است، اما بین ارقام مورد مطالعه از نظر محل گرفتن پیوندک تفاوت معنی داری مشاهده نشد.